

LIST OTWARTY DO MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Szanowny Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Minister Sprawiedliwości
Rzeczypospolitej Polskiej
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

9 sierpnia 2010 r. w imieniu środowisk kresowych skierowaliśmy do Pana list otwarty w sprawie sposobu traktowania przez polski wymiar sprawiedliwości zbrodniarzy wojennych z Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA), odpowiedzialnych za masowe mordy ludności polskiej, żydowskiej, czeskiej, a także – ukraińskiej, dokonane na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej. W obliczu funkcjonowania wykluczających się wzajemnie interpretacji zapisów prawnych, dotyczących możliwości ścigania tych zbrodniarzy, a także osób dopuszczających się gloryfikowania ich działalności, zwróciliśmy się do Pana z kilkoma pytaniami.

Pytanie pierwsze dotyczyło tego, czy w świetle aktualnych przepisów polskiego prawa Ukraińska Powstańcza Armia oraz leżąca u jej podstaw Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów przestały być traktowane jako organizacje przestępcze. Czy zatem uchylona została kwalifikacja prawna, którą działaniom OUN-UPA nadawały – wydane na podstawie art. 4 § 1 *Dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 31 sierpnia 1944 r. o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstwa i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami oraz dla zdrajców Narodu Polskiego* –orzeczenia Najwyższego Trybunału Narodowego oraz Sądu Najwyższego? A jeśli tak, to:

a) Na jakiej podstawie merytorycznej konstruktorzy aktualnie obowiązującego *Kodeksu karnego* uchylili dotychczasową kwalifikację prawną działań Ukraińskiej Powstańczej Armii?

b) Kto jest odpowiedzialny za przygotowanie zmian w systemie prawnym, w których wyniku UPA wykluczona została spośród organizacji zbrodniczych o charakterze przestępczym?

c) W czyim interesie zmiany te zostały wprowadzone?

Pytanie drugie służyło ustaleniu:

a) Czy istnieją okoliczności, które stoją na przeszkodzie, aby okrutne rzezie dokonywane przez UPA na Kresach Wschodnich RP uznane zostały przez instytucje polskiego wymiaru sprawiedliwości za akty ludobójstwa?

b) Czy i jakie prowadzone są postępowania w tej sprawie (kiedy ewentualnie przewiduje się ich zakończenie)?

Pytanie trzecie dotyczyło tego, dlaczego nasz kraj nie wywiązuje się z szeregu umów międzynarodowych, które zobowiązują swych sygnatariuszy do *odpowiedniej konstrukcji prawa oraz realizacji działań, prowadzących do skutecznego karania winnych zbrodni ludobójstwa*, a także dają podstawę do wszczęcia procedur ekstradycyjnych wobec *zbrodniarzy wojennych oraz osób współwinnych zbrodni ludobójstwa*.

W pytaniu czwartym, prosiliśmy o wyjaśnienie:

a) Dlaczego organa wymiaru sprawiedliwości, działające od roku 1989 jako instytucje całkowicie niezależne, z lekceważeniem traktują zbrodnie wymierzone przeciwko państwu i narodowi polskiemu?

b) Dlaczego prokuratorzy nie ścigają z urzędu osób i instytucji, które na terenie Polski prowadzą działalność zmierzającą do heroizacji UPA oraz gloryfikowania jej przywódców?

Przypomnieliśmy przy tym, że choć członkowie OUN-UPA mają dziś obywatelstwo innych państw, w szczególności – ukraińskie, to w czasie popełniania okrutnych rzezi byli obywatelami polskimi, którzy dopuścili się kolaboracji z okupantem hitlerowskim, zdrady państwa, prowadzenia działalności terrorystycznej oraz całego szeregu dalszych przestępstw wymierzonych w interesy narodu i państwa polskiego. Zwróciliśmy także uwagę, że nawet istniejące przepisy prawne, umożliwiają dokonywanie ekstradycji i karanie członków OUN i UPA za przynależność do organizacji zbrojnych o charakterze przestępczym (art. 258 K.k.).

Szanowny Panie Ministrze,

10 sierpnia 2010 r. otrzymaliśmy pismo opatrzone sygnaturą (BM-III-R-051-2010), w którym Pani Sędzia Ewa Świdorska, działając z upoważnienia Naczelnika Wydziału Skarg i Wniosków Ministerstwa Sprawiedliwości, poinformowała nas, że pytania dotyczące stanowienia prawa przekazała do Departamentu Legislacyjno-Prawnego. Dodała także, iż w związku z obowiązującym od 31 marca 2010 r. rozdziałem funkcji Ministra Sprawiedliwości

i Prokuratora Generalnego „Ministerstwo Sprawiedliwości nie jest już kompetentne do rozpoznawania korespondencji mającej za przedmiot działalność jednostek organizacyjnych prokuratury”.

W rzeczy samej, w czasie gdy zbieraliśmy podpisy pod listem do Pana Ministra, weszły w życie przepisy rozgraniczające obowiązki Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego. Liczyliśmy jednak na to, że resort sprawiedliwości będzie poczuwać się do odpowiedzialności za to, co robił, i za to, czego nie robił (bo przecież mowa tu o poważnych zaniedbaniach) we wcześniejszych etapach swego funkcjonowania. Zakładaliśmy również, że przy odrobinie dobrej woli Ministerstwo Sprawiedliwości zechce odpowiedzieć na nasze pytania w porozumieniu z Prokuraturą Generalną, która jeszcze parę miesięcy wcześniej stanowiła instytucję integralnie z nim związaną. Niemniej szanując Państwa decyzję o ścisłym restryktowaniu rozgraniczeń kompetencyjnych, przyjmujemy do wiadomości, że nie będziecie Państwo odpowiadać na pytania dotyczące funkcjonowania prokuratury. W żaden jednak sposób nie możemy pojąć, dlaczego uchylacie się Państwo od udzielenia odpowiedzi na pytania dotyczące problemów o charakterze legislacyjnym. Nie możemy zrozumieć, dlaczego ministerstwo sprawiedliwości od początków sierpnia do dnia dzisiejszego, a więc przez ponad pół roku, nie jest w stanie odpowiedzieć na pytania dotyczące żywotnych interesów naszego państwa.

Szanowny Panie Ministrze,

brak Państwa odpowiedzi, mimo iż w osobnym monicie z 2 listopada 2010 roku prosiliśmy usilnie o udzielenie informacji w interesujących nas kwestiach, traktujemy jako wyraz arogancji władzy i lekceważenia obywateli własnego kraju, a co więcej – jako przejaw łamania obowiązujących w Polsce przepisów prawa. Jest coś wysoce niestosownego w tym, że resort stojący na straży polskiego prawa lekceważy stanowione przez siebie normy. Oczywiście istnieje możliwość egzekwowania od urzędów państwowych prawa do odpowiedzi na wysuwane pytania i wnioski. Chcielibyśmy uniknąć korzystania z tej możliwości, bo nie można by tego uczynić bez kompromitowania wysokiego urzędu, który Pan, Panie Ministrze, sprawuje. Dlatego raz jeszcze bardzo prosimy, aby zechciał Pan za pośrednictwem podległych Panu służb udzielić rzetelnej, wyczerpującej i jasno sformułowanej odpowiedzi na wysuwane przez nas pytania.

Szanowny Panie Ministrze,

Premier Donald Tusk w każdym niemal swym wystąpieniu podkreśla, że jego ekipa rządowa urzeczywistnia wysokie standardy, jeśli chodzi o sposób sprawowania władzy. Nie-

stety, w ostatnim czasie ekipa ta najwyraźniej nie ma szczęścia do ujawniania prawdy i rzetelnego dzielenia się ze społeczeństwem posiadanymi informacjami. Odnosimy przykre wrażenie, że kierowany przez Pana resort sprawiedliwości wpisuje się w ten dziwny i wysoce niebezpieczny projekt kierowania państwem.

W ostatnich dniach dotarła do Polski wstrząsająca wiadomość, że ukraińscy nacjonaliści w czasie odbywającego się 22 stycznia br. we Lwowie wiecu z okazji Dnia Jedności Ukrainy domagali się przyłączenia części ziem Polski do terenów należących obecnie do państwa ukraińskiego (<http://wiadomosci.wp.pl/kat,1356,title,Przylaczyc-czesc-ziem-Polski-do-Ukrainy,wid,13062083,wiadomosc.html?ticaid=1ba61>). Tego rodzaju prowokacje, co rusz zresztą pojawiające się za naszą wschodnią granicą, wyraźnie uświadamiają, że młoda demokracja ukraińska nie jest w stanie poradzić sobie z odżywianiem tradycji faszystowskich, pielęgnowanych przez „bojowników” OUN-UPA. W tej sytuacji pragniemy oświadczyć, iż uprawianie przez ekipę rządową Donalda Tuska strusiej polityki, a w szczególności powstrzymywanie się od wykorzystywania istniejących na mocy konwencji międzynarodowych narzędzi prawnych do przeciwdziałania zjawisku gloryfikowania organizacji OUN-UPA oraz upowszechniania się jej nacjonalistycznej ideologii na terenie Zachodniej Ukrainy oraz wśród niektórych przedstawicieli mniejszości ukraińskiej w Polsce, uważamy za działanie na szkodę interesów państwa i narodu polskiego. Oczekujemy odpowiedzi nasze pytania w terminie ustawowym.

Z poważaniem

Stanisław Srokowski, pisarz, Wrocław

Witold Listowski, prezes Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Oddział w Kędzierzynie-Koźlu –

Płk. Jan Niewiński, prezes Instytutu Kresów Rzeczypospolitej

Dr hab., prof. UZ Leszek Jazownik

Dr Maria Jazownik

Ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, proboszcz parafii ormiańskokatolickiej dla Polski południowej

Ewa Siemaszko, badacz zbrodni ludobójstwa dokonanego przez OUN i UPA

Jan Skalski, prezes Światowego Kongresu Kresowian, przewodniczący Związku Wypędzonych z Kresów Wschodnich RP

Danuta Skalska, rzecznik Światowego Kongresu Kresowian
Prof. dr hab. Jacek Trznadel, Warszawa
Prof. dr hab. Czesław Partacz, Koszalin
Dr hab. Bogusław Paź, Wrocław
Henryk Bajewicz, Stowarzyszenie Kresowe „Podkamień”, Prezes Zarządu
Wiesław Tokarczuk, Stowarzyszenie Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów, Kraków
Jacek Marczyński, Instytut Kresów Rzeczypospolitej
Mjr Łukasz Kuźmich, autor książki "Zbrodnie bez kary" opisującej zbrodnie OUN-UPA
Iwona Kopańska-Konon, autorka strony internetowej o ludobójstwie na Kresach Wschodnich, dokumentalistka zbrodni OUN-UPA
Ewa Szakalicka, dziennikarka, Federacja Organizacji Kresowych
Prof. zw. dr hab. Bogumil Grott, Uniwersytet Jagielloński
Adam Śmiech, redakcja „Jednodniówki Narodowej”
Marzena Zawodzińska, redakcja „Jednodniówki Narodowej”
Piotr Kolczyński, redakcja „Jednodniówki Narodowej”
Tomasz Kwaśnicki, redaktor naczelny Portalu KRESY.PL
Andrzej Madej, Kraków
Mgr inż. elektryk Witold Stański (Krefeld), działacz polonijny
Stanisław Wodyński, działacz na rzecz pojednania z Ukraińcami ur. w Złoczowie
Krzysztof Janiga
Prof. dr hab. Zdzisław J. Winnicki (UW) r
Prof. zw. dr hab. Stanisław Mikołajczak, Poznań
Romuald Kołodzki-Stobbe, wiceprezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Drohobyckiej i Przewodniczący Koła w Warszawie
Dr Andrzej Zapałowski, prezes Oddziału Przemyskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego
Zdzisław Malinowski, członek Zarządu Światowego Kongresu Kresowian
Ludwik Bednarz, Opole

Jan Tarnowski, prezes Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów
Południowo-Wschodnich, Oddział w Zielonej Górze
Jerzy Szejnoch, dziennikarz, wykładowca UW
Radosława Ogonowska
Rafał Staszewski
Ewa Madejska
Krystyna Ogonowska
Tadeusz Ogonowski
Ada Ogonowska
Zygmunt Simbierowicz
Hanna Simbierowicz, Warszawa
Ewa Kędra-Załoga
Edmund W. Masajada (syn Felicji Masojady vel Masajady, która
została zamordowana przez UPA w straszliwy sposób 15 .06.1943
w Kisoryczach /razem z Elżbietą Jeż i Kacprem Kozińskim/
Elżbieta Barbara Guśpiel, córka Kresowian, świadków zbrodni
UPA
Zdzisław Gągalski, Sieradz
Jadwiga Wójciga, Włodawa.
Anna Żukowska-Maziarska, Podkowa Leśna
Katarzyna Radowiecka
Andrzej Tokarczuk Mieniany Hrubieszów
Czesław Buczkowski, Bielsko-Biała.
Marian Buczkowski
Mateusz Kwaśnica (Szwecja)
Ryszard Kwaśnica(Szwecja)
Zofia Ciesielska, ul. Moniuszki 29 m.3, 31-523 Kraków
Stanisław Mrówczyński, ul. Zaleskiego 2c m.3, 70-495 Szczecin

Do wiadomości:

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej – Pan Bronisław Komorowski
2. Premier Rzeczypospolitej Polskiej – Pan Donald Tusk
3. Przedstawiciele mediów